

Színház és Művészet

A színház heti műsora:

Péntek: *Hat szerep keres egy szerzőt.* Bérlet B. 8.
Szombat délután ifjúsági előadás: *A juss.*
Szombat este: *A cigányprimás.* Premierbérlet B. 9.
Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal: *Az aszszonyfaló.*

Vasárnap este: *A cigányprimás.* Bérlet A. 9.

Színházjegyét a DELMAGYARORSZÁG jegyirodájában telefonon is megrendelheti. (Telefonszám 306.)

Hat szerep keres egy szerzőt.

Pirandello világhírű színjátéka, amelyet a szegedi színház ma este bemutatott, akármit mondjanak, esztétikai irányd-ama.

A színjáték egy Pirandello darab próbájával kezdődik, amelyen egészen váratlanul, mintha a földből bujtak volna elő, mondja a szerző, megjelenik a hat szerep. A krétafehér, vértelen arcú, feketeruhás alakok, akik megjelenésükkel megzavarják a próbát, természetesen a legbarátságosabb fogadtatásban részesülnek az igazgató részéről, aki a rendezés munkáját végzi. De nem sketül eltávolítani a hat szerepet, akik egy szerzőt keresnek, sőt az első felvonás azzal végződik, hogy az igazgató felmegy velük az irodájába, ahol meg akarja írni a darabot, holott pár perccel előbb még kijelentette, hogy hálá Istennek, még sose írt.

Mindzekeken felül megkapjuk az első felvonásban a hat szerep, mondjuk, vázlatát. A második felvonásban megkezdődik, a harmadikban befejeződik a *játék és a valóság* párhuzama — és szembeállítás. Egy hallgató család megrázó tragédiája játszódik le előttünk, ugyanis, ahogy a valóságban megtörténik, nagy vonásokban ugyanis, ahogy az igazgató szeretné eljátszatni, az igazgató, aki az egyik szemét soha le nem veszi az ezer emberi befogadó nézőtérrel. E színjáték közben szerintünk határozottan színt vall a szerző. A művészetek mindenhatóságát hirdeti. Amikor az igazgató azt állítja, hogy a színpadon az igazságnak is megvannak a maga határai, az egyik szerep azzal válaszol neki, hogy csak addig, amíg félre nem toljuk ezeket a határokat. Ugyanez a szerep, az apa mondja később, hogy a szerzőnek, ha egyszer megteremtette alakjait, nincs más dolga, mint követni az ő mozdulataikat. Ezt csinálja meg Pirandello, amikor az igazgató és a társulat minden gáncsokodása és akadékoskodása ellenére színjátékában úgy vezet végig egy család tragédiáját, hogy nem tesz mást, mint követi megteremtett alakjainak mozdulatait, de azoknak a bizonyos határoknak a félretolásával már ő is óvatos.

Színpadon színpadi és művészibb esztétikai disputát elképzelni sem lehet. Más lapra tartozik, hogy ez a nagyszerű író nem egészen csukott ajtót döngöl. Gondoljunk csak Wedekindre és lehetetlen, hogy eszünkbe ne jusson például Wilde Oszkár hatalmas drámája, a *Warenné mestersége*. Igaz, hogy azokban a régiókban, ahova Pirandello esztétikája általánosságban szeretné felemelni a drámaírást, csak a legnagyobbak szoktak járni. Dehát hiába, azon már nem lehet segíteni, hogy nem mindenki tud a borsón terdepelve is szépet álmodni. Azt mondjuk az imént, hogy azoknak a bizonyos határoknak a félretolásával maga Pirandello is óvatos. Erről még beszélni kell. A darabban akkor esik szó róla, amikor a szerepek bemutatják, hogy egy találkahelyen, amely a nyilvánosság előtt divatszalon gyanánt szerepel, milyen körülmények között és milyen módon kezd a szépet tenni egy apa előtte akkor még ismeretlen mostohalányának. Ebben a jelenetben is, mint a színjáték még sok más részében, a naturalizmus művészi ereje lüktet. A lány, akit a divatszalon tulajdonosnője kitanított arra, hogy engedékenynek kell lennie, le akarja venni a szoknyáját és ki akarja gombolni a bluzát. Ugy, ahogy a valóságban történik és történt is. Ekkor lép közbe az igazgató és itt van az említett párbeszéd. A színjátékban azonban még sem veti le a lány se a bluzát, se a szoknyáját. Igaz, hogy Pirandellót itt is céljához segíti technikájának virtuózítása, megtudjuk, hogy mi történt a valóságban, de a játékban mégsem történik ugyanaz. Tehát nem teljesen tolja félre azokat a bizonyos határokat. Mondanunk sem kell, tucatjával vannak írók, persze úgynevezett írók, akik teljesen félretolják. Amiből nem következik, hogy Piran-

dellonak nincs igaza. Igaza van. De az ő szabálya és ezt akarjuk hang ulyozni, csak művészek, írók és költők számára szabály, akiket gényusuk mindig vissza fog tartani a közönségtől, a brutálitól, szóval mindentől, ami nemcsak ellenkezik a széppel, hanem azt csak a legkisebb mértékben serü is.

A színház minden elismerést megérdemlő pompás előadásban mutatta be ezt az egészen kivételes szellemű, nagyértékű színjátékot. Tempós, a darabba elmélyedő, azt megérő, gondos és készült előadás, megrendezés e nékezetesen szép órákhoz juttatta a nézőteret félig megtöltő közönséget. Egyetlen megjegyzésünk van. Semmi mást nem kell tenni, csak különösen a második és harmadik felvonás drámai ereje összetűzésénél jobban alkalmazkodni a szerző előírásaihoz és már is jelentékenyen nagyobb lenne a hatás és még jobban kiemelkednék a *valóság és játék* ellentéte. Baróthy játszotta az igazgatót, aki egyúttal rendez. Természetesen ruinnal rendezett, amellyel Pirandello igazgatóját játszotta, minden tekintetben kifogástalanul és kitűnően. Ma Harsányi is teljes művészi sikert aratott. Egyhangúsága és egyformasága megőrt, alakításával zavartalan műélvezetet szerzett.

Uti Giza egyszerű és finom esaközeli az anya megrázó erejű rajzában érvényesültek. Kaszab Anna szegedi tartózkodása alatt ma játszott legjobban. Modorossága nagyon sokat enyhült és voltak játékanak találó és stílusos mozzanatai. Élettelen vonásokkal rajzoltak meg egy-egy alakot Egyed Lenke, Szentiványi, Herczeg és Gonda. A közönség nehezen melegezett fel, de aztán az előadás befejeztével is a nézőtérben maradt és tapsalva távozása előtt még egyszer függöny elé hívta a kitűnően szerepelt egész gárdát. A Pirandello-színjáték bemutató előadása az Andor-rezsim egyik legszebb művészi teljesítménye volt.

K. S.

* Hat szerep keres egy szerzőt. Ma este másodszor kerül színre a tegnapi este bemutatott Pirandello színjáték a társulat legjelesebb erőivel a vezetés szerepeiben.

* Ifjúsági előadás szombaton délután: *A juss.* A tavalyi fővárosi szezonban a Nemzeti Színházban feltűnést keltő sikert aratott Bibó Lajos parasztdrámája, *A juss.* Szegeden is színrekerült nagy sikerrel, úgy hogy a mostani ifjúsági előadás való felújítását eleven érdeklődés előzi meg. A vezetés szerepeket Kaszab, Feleki, Ladomerszky, Uti, Baróthy, Herczeg, Falus, Bilcsi játsszák.

* A cigányprimás. Kálmán Imre szenzációs sikerű és gyönyörű muzsikájú operettjét szombaton este eleveníti fel a színtársulat. A szebbnél-szebb melódiák ma már benne élnek a köztudatban, úgy hogy várakozáson felüli érdeklődés előzi meg a bizonyosan szufolt házak melletti felújítását. A vezetés szerepeiben Kolbay Lórá, Gábor Mara, Herczegné, Sugár, Delly, Szentiványi és Herczeg képességeik legjavát fogják nyújtani a hálásnál hálásabb szerepeikben. A rendezés nehéz munkáját Sugár végzi, míg a zenekart Beck Miklós dirigálja.

* A cigányprimás szombat és vasárnap este van műsoron.

* Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal: *Az aszszonyfaló.* Eysler Edmund nagyszerű operettjét, melyet a napokban a közönség és a sajtó osztatlan tetszése mellett elevenített fel a színtársulat, a bemutató szereposztásában vasárnap délután mérsékelt helyárral mellett mutatja be a színház.

=====

Egyetemi hallgató, perfekt német levelező, fél napra foglalkozást keres. Cím a kiadóban

— Dr. Csaba Jenő nem ébredő. Dr. Csaba Jenő piarista tanártól, akit vasárnap az ébredők megválasztottak választmányi tagnak, az ébredő közgyűlésről szóló tudósításunkkal kapcsolatban a következő sorokat kaptuk:

— Kérem a t. Szerkesztőséget, szíveskedjék tudomásul venni, hogy az ÉME tagja nem voltam, nem vagyok. Minden vonatkozás akaratom és tudtom ellenére történt.

— Új egyetemi tanárok. Dudich Endre magyar nemzeti muzeumi örök a szegedi egyetem matematikai és természettudományi karán az „Izeltábu állatok (Arthropoda) rendszertana” című tárgykörből, dr. Horváth Barna közalapítványi kir. ügyésznek pedig a jog- és államtudományi karon a jogbölcsészeti egyetemi magántanárként történő képesítésüket a kormányzó jóváhagyólag tudomásul vette és nevezettéket ebben a minőségben megerősítette.

— A Leányegylet fejdísz-estéje szombaton lesz a Tisza-szálló dísztermében. Aki szépet, kedveset, öltözetet akar látni, ott legyen! Tánc reggelig. Jazz band!

— Huszonhét gyárost csalt meg egy cipőkereskedő. Budapestről jelentik: A főkapitányságra ma reggel előállították Stechner György cipőkereskedőt, a Párisi Áruház cipőosztályának vezetőjét. Stechner ellen huszonhét fővárosi gyáros és cipőkereskedő tett feljelentést hitelezési csalás miatt. A feljelentők eladták, hogy Stechner két év óta folytat náluk nagy bevásárlásokat hitelbe. Egyideig vártak a hitelezett áruk árával, később azonban többször sürgették a pénzt, de nem tudták megkapni. Közben meggyőződtek arról, hogy Stechner gyakori vendég az éjszakai mulatókban kártyaklubokban, ahol horribilis összegeket veszített. Stechner kihallgatása alkalmával beismerte, hogy 700 millióval károsította meg hitelezőit.

Hölgyeim!

Randevut adok Önöknek az „Ördög torony”-nál.

Ramonn Novarró.

Uraim!

Csak azért is!!! Az „Ördög torony”-ban találkozunk.

Barbara La Marr.

Na, majd meglátjuk, mert én is ott leszek!

Lewis Stonne.

Felvilágosító és tanulságos előadások

aktiv férjek és férjjelöltek részére!

Felhivom!

az erősebb nembelieket, hogy szerdán és csütörtökön, korra és családi állapotra való tekintet nélkül jelenjenek meg a Korzó Moziban 5, 7, vagy 9 órakor és győződjenek meg igazam voltáról, mikor kiadom a jelszót:

„Kerüld az asszonyt!”

Bánki Vilma.

Szép csülök köröm nélkül

10.000 korona.

Fej-láb is állandóan kap-

„ALFÖLD” szalámigyárnál, vasúti hid mellett.